

บุญสืบ โสโสม, วรวิทย์ ชัยพรเจริญศรี, อรธิรา บุญประดิษฐ์, อุทัยทิพย์ จันทร์เพ็ญ, โยธิน ปอยสูงเนิน, สุนทรี สิทธิสงคราม, นฤมล จันทระเกษม, (2555). รายงานวิจัยเรื่อง **ประสบการณ์ของนักศึกษาพยาบาลในการให้บริการสร้างเสริมสุขภาพด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ที่มีความละเอียดอ่อนเชิงเพศภาวะสำหรับบุคคลในช่วงวัยต่าง ๆ**. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พระพุทธบาท. สถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข.

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการรับรู้ของนักศึกษาพยาบาลในการฝึกปฏิบัติการ บูรณาการ การให้บริการสร้างเสริมสุขภาพด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ที่มีความละเอียดอ่อนเชิงเพศภาวะสำหรับบุคคล ในช่วงวัยต่าง ๆ โดยใช้การวิจัยเชิงชาติพันธุ์วรรณนาแบบเร่งด่วน (rapid ethnographic study) เก็บข้อมูล จากนักศึกษาพยาบาลหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พระพุทธ บาท จำนวน 82 คน ที่ปฏิบัติงานให้บริการสุขภาพในรายวิชาการสร้างเสริมสุขภาพและการป้องกันความ เจ็บป่วย ศึกษาระหว่าง มิถุนายน – ตุลาคม 2555 เก็บข้อมูลแบบสังเกตแบบมีส่วนร่วม บันทึกภาคสนาม ระหว่างการประชุมปรึกษา และสนทนากลุ่มหลังจากการเรียนการสอนสิ้นสุดลง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการ วิเคราะห์แก่นสาระ ความเข้มงวดของการวิจัย และความน่าเชื่อถือได้ของการวิจัยใช้วิธีให้นักศึกษาพยาบาล ยืนยันความถูกต้องของข้อมูลที่คณะผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์

ผลการวิจัยพบว่าการสร้างเสริมสุขภาพด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ที่มีความละเอียดอ่อนเชิงเพศ ภาวะประกอบด้วย ประการแรกคือ การสร้างสัมพันธภาพจนกระทั่งผู้รับบริการให้การยอมรับว่านักศึกษา เสมือนกับการเป็นญาติคนหนึ่งของผู้รับบริการ ประการที่สองคือ การใช้ความอ่อนน้อมถ่อมตน ประการที่ สามคือ การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพให้ดีขึ้นด้วยวิธีการสะท้อนคิด และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และ ประการสุดท้ายคือ การใช้แนวคิดของการดูแลที่มีความละเอียดอ่อนเชิงเพศภาวะเพื่อส่งเสริมให้พฤติกรรม สุขภาพของประชาชนดีขึ้น นอกจากนี้ผลการศึกษายังพบว่าปัจจัยสำคัญที่ช่วยส่งเสริมสุขภาพของประชาชน ทุกช่วงวัยดีขึ้นได้แก่ การดูแลที่สอดคล้องกับวัฒนธรรม และทัศนคติทางเพศของประชาชน ได้แก่ บทบาท หญิงชาย (gender role) และ อัตลักษณ์ทางเพศของหญิงชาย (gender identity) ในทางตรงกันข้าม สำหรับการดูแลวัยผู้ใหญ่ วัยกลางคน และวัยสูงอายุพบว่านักศึกษาใช้แนวคิดของบทบาทหญิงชาย และการ แบ่งงานกันทำระหว่างหญิงชายประยุกต์ใช้ในโปรแกรมการส่งเสริมสุขภาพ อีกทั้งนักศึกษายังให้ความหมาย ของกาน้ำความเท่าเทียมของหญิงชาย (gender equality) มาใช้ในการให้บริการสร้างเสริมสุขภาพว่า หมายถึงการที่หญิงชายได้รับการส่งเสริมสุขภาพที่เหมือน ๆ กัน ข้อดีของการฝึกปฏิบัติในครั้งนี้คือ การ เรียนรู้เทคนิคการสร้างสัมพันธภาพ ทักษะทางปัญญา และการคิดวิเคราะห์ ข้อดีของการฝึกปฏิบัติครั้งนี้ คือ นักศึกษาให้ความหมายของความสัมพันธ์เชิงอำนาจหญิงชายมีความหมายเดียวกับความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิด กันของสมาชิกหญิงชายในครอบครัว

ผลการวิจัยให้ข้อเสนอแนะว่าควรนำขั้นตอนของการให้บริการสร้างเสริมสุขภาพด้วยหัวใจความ เป็นมนุษย์ที่มีความละเอียดอ่อนเชิงเพศภาวะมาใช้ อาจารย์ผู้สอนควรสะท้อนคิดความเข้าใจของนักศึกษา เกี่ยวกับแนวคิดความเท่าเทียมกันของหญิงชาย และแนวคิดความสัมพันธ์ของบทบาทหญิงชายที่เป็น ความหมายที่ถูกต้องที่นำมาใช้ในการสร้างเสริมสุขภาพของประชาชนได้จริง

Sosome B., Chaipornjaroensri W., Boonpradit O., Janpen U., Poysongnern Y., Sithisongkram S., Jankasme N. **Nursing Students' Perception of Health Promotion Practicing to Integrate Gender Sensitive and Humanized Care for People Each Stage of Life.** Boromarajonani College of Nursing Praputhabat, Praboromarajachanok Institute for Workforce Development. Ministry of Public Health.

Abstract

This study aimed to illustrate nursing students' perception of health promotion practicing to integrate gender sensitive and humanized care for people each stage of life. A rapid ethnographic study was conducted among participants, 82 second year nursing students, practicing 4 weeks in health promotion and health prevention disease course of Boromarajonani College of Nursing, Phraputtabaht, Saraburi Province, during June- October 2012. Data collected from participation observation, field note during pre-post conference, and focus group discussion after finish course. Thematically analysis qualitative data, rigorous and trustworthiness confirmed with participants.

Findings showed that the practicing gender - sensitive health promotion with humanized care were including, firstly made relationship until client closely accept likely relative person, secondly courteously approached, thirdly using reflection and sharing knowledge to improve behavioral modification, and lastly utilized gender lens to encourage quality of health behaviors. Furthermore, they found that key successes for facilitate improving health behaviors of all age were employed relevantly cultural and gender perspective particularly gender role, and gender identity. In contrast for promote health of adult, midlife, and elderly, they used gender role and gender divisions of labor for applying their health promotion programs.

Additionally, they addressed that gender equality was defined as men and women need the same services of health promotions. They perceived that advantages of this practice were technique for making the relationship, cognitive skills, and analytical thinking. Disadvantage were they assumed that the meaning of gender power relation similar to an intimate relationship.

This findings recommendation that the process of humanistic and gender sensitive approach were benefit for nursing students to perform their health services. Nurse instructors should be reflected the concepts of gender equality and gender power relation to develop their understanding to meet the essentially meanings with used for health promotion.